

บทที่ 6

การนำประมวลศัพท์มาประยุกต์ใช้ในการแปล

ในบทที่ 6 นี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการนำประมวลศัพท์มาประยุกต์ใช้ในการแปลทั้งจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย (ดังรายละเอียดในหัวข้อที่ 6.1) และภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ (ดังรายละเอียดในหัวข้อที่ 6.2)

ผู้วิจัยให้ผู้แปลซึ่งไม่มีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับคนสายตาพิการจำนวน 2 คนทดลองแปลข้อความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับคนสายตาพิการทั้งจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยให้ผู้แปลคนที่ 1 ใช้ประมวลศัพท์เป็นทรัพยากรการแปลและสัมภาษณ์เกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้ประมวลศัพท์ในการแปล ส่วนผู้แปลอีกคนหนึ่งไม่ใช้ประมวลศัพท์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ทั้งจากการสัมภาษณ์ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์และจากการเปรียบเทียบบทแปลของผู้แปลทั้งสองคนมาวิเคราะห์การใช้ประมวลศัพท์เป็นทรัพยากรการแปล

ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการแปลของสัญญาชัย สายบัว (2538, น. 23-74) มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้ประมวลศัพท์ในการแปล ได้แก่ การทำความเข้าใจต้นฉบับซึ่งเป็นการหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับต้นฉบับ และการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปลซึ่งเป็นการเลือกสรรคำ รูปประโยค และประเภทของภาษา ที่เหมาะกับบริบทและการเขียน (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 2 หัวข้อ 2.4.3) นอกจากนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์การทำความเข้าใจต้นฉบับจากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์ และการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปลจากข้อมูลการเปรียบเทียบบทแปลของผู้แปลทั้งสองคน ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวต่อไป

6.1 การนำประมวลศัพท์มาประยุกต์ใช้ในการแปล จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต้นฉบับภาษาอังกฤษ (ดังตารางที่ 6.1) บทแปลภาษาไทยที่ใช้ประมวลศัพท์ (ดังตารางที่ 6.2) และบทแปลภาษาไทยที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ (ดังตารางที่ 6.3) รวมทั้งผลของการเปรียบเทียบบทแปลทั้งสองฉบับ ดังนี้

ตารางที่ 6.1
แสดงต้นฉบับภาษาอังกฤษ

1. JAWS Shortcut Keys

Description	Command
PC Cursor	CAPS LOCK+SEMICOLON
JAWS Cursor	CAPS LOCK+P
Invisible Cursor	CAPS LOCK+P twice quickly
Route PC Cursor To Jaws Cursor	CAPS LOCK+APOSTROPHE
Route Jaws Cursor To PC Cursor	CAPS LOCK +LEFT BRACKET
Route PC cursor to Virtual Cursor	CTRL+INSERT+DELETE
Increase Volume	JAWS Key+S, UP ARROW

2. The Type Lite Braille Display

The Type Lite has a forty-cell Braille display below the keyboard. There are two advance bars. There are cursor routing buttons above each cell, and raised locator dots above cells five, ten, fifteen, twenty, twenty-five, thirty, and thirty-five.

3. OmniPage Pro 14 is a voice output optical character recognition program designed for use by individuals who are blind or have low vision. The program converts scanned paper documents into text files in a variety of electronic formats, including Word, XML, HTML, Open e-Book, and PDF (Portable Document Format). Files can be read aloud, and words can be corrected by voice or by typing.

4. Welcome to Getting Started with Victor Reader Vibe, the all-new digital talking book player. As you'll see, Victor Reader Vibe allows you to navigate easily through the structure of a book, quickly going to desired information. Please note that the CD version of this Getting Started session is recorded in DAISY format and starts up automatically when you load the CD into your Victor unit.

ตารางที่ 6.2
แสดงบทแปลภาษาไทยที่ใช้ประมวลศัพท์

1. ปุ่มจอส์ทางลัด	
คำบรรยาย	คำสั่ง
ตัวชี้ตำแหน่งพีซี	กดแป้นตรึงอักษรตัวใหญ่พร้อมกดแป้นอัฒภาค
ตัวชี้ตำแหน่งจอส์	กดแป้นตรึงอักษรตัวใหญ่พร้อมกดแป้นอักษร P
ตัวชี้ตำแหน่งแฟง	กดแป้นตรึงอักษรตัวใหญ่พร้อมกดแป้นอักษร P ซ้ำ 2 ครั้งอย่างรวดเร็ว
เปลี่ยนจากตัวชี้ตำแหน่งพีซีเป็นตัวชี้ตำแหน่งจอส์	กดแป้นตรึงอักษรตัวใหญ่พร้อมเครื่องหมายย่อ
เปลี่ยนจากตัวชี้ตำแหน่งจอส์เป็นตัวชี้ตำแหน่งพีซี	กดแป้นตรึงอักษรตัวใหญ่พร้อมเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยมเปิด
เปลี่ยนจากตัวชี้ตำแหน่งพีซีเป็นตัวชี้ตำแหน่งเสมือน	แป้นควบคุมพร้อมแป้นแทรกและแป้นลบ
เพิ่มระดับเสียง	ปุ่มจอส์พร้อมแป้นอักษร S, ลูกศรขึ้น

2. เครื่องไทป์ไลต์ อุปกรณ์แสดงอักษรเบรลล์

เครื่องไทป์ไลต์เป็นอุปกรณ์แสดงอักษรเบรลล์ซึ่งประกอบด้วยเซลล์ จำนวน 40 เซลล์ ได้คีย์บอร์ด มีแป้นเลื่อนบรรทัด 2 แป้น มีปุ่มเลื่อนตัวชี้ตำแหน่งอยู่เหนือแต่ละเซลล์ และจุดบอกตำแหน่งที่อยู่เหนือเซลล์ที่ห้า สิบ สิบห้า ยี่สิบ ยี่สิบห้า และสามสิบ

3. ออมนิเพจ โปร 14 เป็นโปรแกรมการรู้จำอักขระด้วยแสงแล้วส่งออกด้วยเสียงที่ได้รับการออกแบบเพื่อใช้งานส่วนบุคคลของคนสายตาดำเนินการหรือคนสายตาดำเนินการเลื่อนราง โปรแกรมนี้แปลงเอกสารกระดาษที่ได้รับการสแกนแล้วให้เป็นแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่หลากหลาย รวมถึงโปรแกรมเวิร์ด เอกซ์เอ็มแอล เอกซ์เอ็มแอล หนังสือเปิดอิเล็กทรอนิกส์ และพีดีเอฟ (รูปแบบเอกสารพกพา) แฟ้มข้อมูลสามารถอ่านออกเสียงได้และสามารถแก้ไขตัวอักษรได้จากเสียงหรือการพิมพ์

4. ยินดีต้อนรับสู่การเริ่มต้นด้วยวิกิเตอร์ รีดเดอร์ ไวบ์ ซึ่งเป็นเครื่องอ่านหนังสือเสียงใหม่ คุณจะได้เห็นวิกิเตอร์ รีดเดอร์ ไวบ์ ช่วยให้คุณนำทางผ่านโครงสร้างของหนังสืออย่างง่ายดาย ไปสู่ข้อมูลที่ได้ออกแบบไว้ได้อย่างรวดเร็ว โปรดสังเกตว่าเวอร์ชันซีดีของช่วงเวลาการเริ่มต้นได้ถูกบันทึกในรูปแบบเดซีและเริ่มต้นโปรแกรมอัตโนมัติเมื่อคุณโหลดซีดีไปสู่หน่วยวิกิเตอร์ของคุณ

ตารางที่ 6.3

แสดงบทแปลภาษาไทยที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์

1. การใช้ปุ่มทางลัดในระบบจอร์ส

(รายละเอียด)	(คำสั่ง)
ลูกศรชี้ของเครื่อง	กดปุ่ม CAPS LOCK และ “ ; ” (SEMICOLON)
ลูกศรชี้ของระบบจอร์ส	กดปุ่ม CAPS LOCK และ P
ลูกศรชี้ที่มองไม่เห็น	กดปุ่ม CAPS LOCK ค้างไว้และกดปุ่ม P สองครั้งอย่างรวดเร็ว
การย้ายจากลูกศรชี้ของเครื่องไปสู่ลูกศรชี้ของระบบจอร์ส	กดปุ่ม CAPS LOCK และปุ่ม “ ’ ” (APOSTROPHE)
การย้ายจากลูกศรชี้ของระบบจอร์สไปสู่ลูกศรชี้ของเครื่อง	กดปุ่ม CAPS LOCK และ ปุ่ม “ (”
การย้ายจากลูกศรชี้ของเครื่องไปสู่ลูกศรชี้เสมือน	กดปุ่ม CTRL และ INSERT และ DELETE พร้อมกัน
การเพิ่มระดับเสียง	กดปุ่มของระบบจอร์ส และปุ่ม S และปุ่ม “ลูกศรชี้ขึ้น”

2. รูปแบบได้ท์ที่แสดงในอักษรเบลล์

รูปแบบได้ท์ที่มีปุ่มกดอักษรเบลล์อยู่สี่สิบเซลล์ได้เป็นกดหรือคีย์บอร์ด มีแป้นที่ล้ำสมัยอยู่สองแป้นเหนือแต่ละเซลล์มีปุ่มสำหรับเคลื่อนลูกศรชี้ (cursor) อยู่หลายปุ่ม และยก “ปุ่มสำหรับหาตำแหน่ง” ให้อยู่เหนือเซลล์ที่ห้า, สิบ, สิบห้า, ยี่สิบ, ยี่สิบห้า, สามสิบ และสามสิบห้า

3. ออมนิเพจ โปร 14 เป็นโปรแกรมตัวอักษรออกเป็นเสียง ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้ผู้พิการทางสายตาหรือผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นต่ำใช้ โปรแกรมนี้แปลงเอกสารที่เป็นแผ่นกระดาษออกเป็นไฟล์ตัวหนังสือในหลายรูปแบบรวมถึงเป็นไฟล์ในโปรแกรมเวิร์ด, เอกซ์เซล, ไฟล์อินเทอร์เน็ต, ในรูปอี-บุ๊กเปิด และไฟล์พีดีเอฟ (ในรูปเอกสารพกพา) ไฟล์ต่าง ๆ สามารถอ่านออกเสียงได้ และตัวอักษรในไฟล์สามารถแก้ไขโดยใช้เสียงหรือโดยการพิมพ์แก้ไข

4. สามารถเข้าสู่ระบบโดยใช้วิกิเตอร์รีดเดอร์ไวป์ ซึ่งเป็นเครื่องเล่นระบบพูดที่เป็นดิจิทัลใหม่ล่าสุด ตามที่ทราบแล้วว่า สามารถเข้าในโปรแกรมวิกิเตอร์รีดเดอร์ไวป์ได้ง่ายโดยทางรูปแบบโครงสร้างของหนังสือ สามารถไปยังข้อมูลที่ต้องการได้รวดเร็ว และอีกประการหนึ่ง “การเข้าสู่ระบบ” จากแผ่นซีดีนี้ถูกบันทึกด้วยระบบเดซี่และจะเข้าสู่ระบบอัตโนมัติเมื่อโหลดแผ่นซีดีเข้าในเครื่องเล่นวิกิเตอร์ของท่าน

จากข้อมูล พบว่าประมวลศัพท์มีประโยชน์ในการทำความเข้าใจต้นฉบับภาษาอังกฤษและการคัดเลือกคำแปลภาษาไทยของศัพท์เฉพาะ ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวต่อไป

6.1.1 การทำความเข้าใจต้นฉบับภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์ ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์ให้ความเห็นว่า คำนิยามที่ปรากฏในประมวลศัพท์ เช่น นิยามของ “Braille display” “voice output character recognition” “cursor routing button” “PC cursor” เป็นต้น ช่วยให้เข้าใจหน้าที่การทำงานของอุปกรณ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับคนสายตาดำพิการ นุ่มหรือแป้น ที่เป็นส่วนประกอบของอุปกรณ์และโปรแกรมเหล่านั้น และตัวชี้ตำแหน่งต่าง ๆ ความเข้าใจดังกล่าวมีส่วนช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาจากภาษาต้นฉบับเป็นภาษาฉบับแปลได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้แปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์เข้าใจความหมายของศัพท์เฉพาะบางคำคลาดเคลื่อนจากความหมายของคนในวงการ เช่น ผู้แปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์แปล “advance bar” ว่า “แป้นล้าสมัย” ซึ่งมีความหมายต่างจาก “แป้นเลื่อนบรรทัด” ซึ่งเป็นคำแปลที่ปรากฏในประมวลศัพท์

6.1.2 การคัดเลือกคำแปลภาษาไทยของศัพท์เฉพาะ

จากข้อมูล การเปรียบเทียบบทแปลระหว่างตารางที่ 4.2 กับ 4.3 พบว่าประมวลศัพท์ช่วยในการคัดเลือกคำแปลภาษาไทยของศัพท์เฉพาะให้มีความหมายถูกต้องและเป็นธรรมชาติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1.2.1 ความถูกต้อง

ประมวลศัพท์ช่วยในการคัดเลือกคำแปลภาษาไทยของศัพท์เฉพาะให้มีความหมายถูกต้อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ต้นฉบับ :	Invisible Cursor
บทแปลที่ใช้ประมวลศัพท์ :	ตัวชี้ตำแหน่งแฝง
บทแปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ :	ลูกศรชี้ที่มองไม่เห็น

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์แปล “Invisible Cursor” ว่า “ตัวชี้ตำแหน่งแฝง” ส่วนผู้แปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์แปลศัพท์ดังกล่าวว่า “ลูกศรชี้ที่มองไม่เห็น” ซึ่งคนในวงการไม่นิยมใช้

6.1.2.2 ความเป็นธรรมชาติ

ประมวลศัพท์ช่วยในการคัดเลือกคำแปลภาษาไทยของศัพท์เฉพาะเช่นเดียวกับที่คนในวงการนิยมใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ : OmniPage Pro 14 is a **voice output optical character recognition** program designed for use by individuals who are blind or have low vision.

บทแปลที่ใช้ประมวลศัพท์ : ออมนิเพจ โปร 14 เป็น**โปรแกรมการรู้จำอักขระด้วยแสงแล้วส่งออกด้วยเสียง**ที่ได้รับการออกแบบเพื่อใช้งานส่วนบุคคลของคนสายตาพิการหรือคนสายตาพิการเลือนราง

บทแปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ : ออมนิเพจ โปร 14 เป็น**โปรแกรมตัวอักษรออกเป็นเสียง** ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้ผู้พิการทางสายตาหรือผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นต่ำ

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ : Welcome to Getting Started with Victor Reader Vibe, the all-new digital talking book player.

บทแปลที่ใช้ประมวลศัพท์ : ยินดีต้อนรับสู่การเริ่มต้นด้วย**วิกเตอร์รีดเดอร์ไวบ์** ซึ่งเป็น**เครื่องอ่านหนังสือเสียงใหม่**

บทแปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ : สามารถเข้าสู่ระบบโดยใช้**วิกเตอร์รีดเดอร์ไวบ์** ซึ่งเป็น**เครื่องเล่นระบบพูดที่เป็นดิจิทัล**ใหม่ล่าสุด

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์แปล “voice output optical character recognition” ว่า “โปรแกรมการรู้จำอักขระด้วยแสงแล้วส่งออกด้วยเสียง” และแปล “digital talking book player” ว่า “เครื่องอ่านหนังสือเสียง” คำแปลของศัพท์เฉพาะดังกล่าวสอดคล้องกับความนิยมของคนในวงการ ส่วนผู้แปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์แปล “voice output optical character recognition” ว่า “โปรแกรมตัวอักษรออกเป็นเสียง” และแปล “digital talking

book player” ว่า “เครื่องเล่นระบบพุดที่เป็นดิจิทัล” คำแปลของศัพท์เฉพาะดังกล่าวไม่สอดคล้องกับค่านิยมของคนในวงการ

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้แปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์นิยมคงรูปศัพท์ภาษาอังกฤษไว้และไม่แปลเป็นภาษาไทย เช่น “CTRL” “INSERT” เป็นต้น ประมวลศัพท์ช่วยให้ผู้แปลใช้คำแปลของคำศัพท์ภาษาอังกฤษดังกล่าวได้เช่นเดียวกับที่คนในวงการนิยมใช้ เช่น “CTRL” แปลว่า “แป้นควบคุม” “INSERT” แปลว่า “แป้นแทรก” เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ประมวลศัพท์มีประโยชน์ในการทำความเข้าใจต้นฉบับภาษาอังกฤษและการคัดเลือกคำแปลภาษาไทยของศัพท์เฉพาะให้มีความหมายถูกต้องและสอดคล้องกับค่านิยมของคนในวงการ

6.2 การนำประมวลศัพท์มาประยุกต์ใช้ในการแปล จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต้นฉบับภาษาไทย (ดังตารางที่ 6.4) บทแปลภาษาอังกฤษที่ใช้ประมวลศัพท์ (ดังตารางที่ 6.5) และบทแปลภาษาอังกฤษที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ (ดังตารางที่ 6.6) รวมทั้งผลของการเปรียบเทียบบทแปลทั้งสองฉบับ ดังนี้

ตารางที่ 6.4
แสดงต้นฉบับภาษาไทย

1. เมนูระดับการแปลงอักษรเบรลล์อังกฤษ (English Braille Level)
ใช้สำหรับเลือกระดับการแปลงอักษรเบรลล์ภาษาอังกฤษก่อนแปลงเอกสาร ซึ่งมีให้เลือกสองระดับด้วยกัน ดังนี้
 - อังกฤษเบรลล์ระดับ 1 (ไม่มีตัวย่อ)
 - อังกฤษเบรลล์ระดับ 2 (มีตัวย่อ ในระบบการแปลงแบบวินโดวส์สำหรับโปรแกรมนี้ยังไม่เปิดให้ใช้การย่อระดับสองของภาษาอังกฤษ)
2. ด้วยวิทยาการสมัยใหม่ ปัจจุบันสามารถพิมพ์ต้นฉบับด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วผ่านโปรแกรมประยุกต์สำหรับการพิมพ์เบรลล์ ส่งพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารอักษรเบรลล์ โดยใช้เครื่องพิมพ์เบรลล์ ทำให้ทำงานได้เร็วขึ้น สะดวกต่อการพิมพ์ และประหยัดที่เก็บต้นฉบับ โดยสามารถเก็บต้นฉบับในรูปแบบข้อมูล สื่อคอมพิวเตอร์
3. นักเรียนตาบอดมีความพึงพอใจการใช้เครื่องอ่านหนังสือเสียงเพล็กซ์ทอล์ก (Plextalk) มากกว่าโปรแกรมเอลฟีเพลเยอร์ (Lp Player program) และโปรแกรมเพลย์แบ็ค 2000 (Play Back2000 program) สาเหตุเพราะเครื่องอ่านหนังสือเสียงเพล็กซ์ทอล์กใช้ง่ายสะดวก และนำไปใช้ได้ทุกที่

ตารางที่ 6.5
แสดงบทแปลภาษาอังกฤษที่ใช้ประมวลศัพท์

1. English Braille Level Menu

It is used for selecting English Braille Level before translating a document. There are two levels:

- English grade 1(uncontracted Braille.)
- English grade 2 (contractions. In Windows translation system, this program is not the applicable to English grade 2 contractions.)

2. In modern technology, nowadays we can type a document by using computer with an adapted program for brailing. We can Braille it with a Braille embosser. It helps users to work faster. It is convenient to type and it can save the place because the document can be stored as a file on a computer.

3. Blind students prefer using Plectalk digital talking book player to Lp Player program and Play Back2000 program because Plectalk digital talking book player is easy to use and it is portable.

ตารางที่ 6.6
แสดงบทแปลภาษาอังกฤษที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์

1. Menu for translating English Braille level

Use for selection of English Braille level before translating any document. There are 2 levels of English Braille:

- English Braille level 1 (without abbreviations)
- English Braille level 2 (with abbreviations – For Windows, this program is not applicable to English Level 2 of abbreviations)

2. With modern technology, at present, the original can be printed out by a computer, then through an adapted programme for Braille printing, documents in Braille can be printed out using a Braille printer. This speeds up the work, makes a printing task feasible, saves a place to store originals which could be kept in a form of data in a computer.

3. Blind students prefers Plectalk for reading to LP Player program and Play Back 2000 program. This is due to the fact that it is convenient to use Plectalk and it's portable to everywhere.

จากข้อมูล พบว่าประมวลศัพท์มีประโยชน์ในการทำความเข้าใจต้นฉบับภาษาไทย และการถ่ายทอดเนื้อหาเป็นภาษาฉบับแปล ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวต่อไปนี้

6.2.1 การทำความเข้าใจต้นฉบับภาษาไทย

จากการสัมภาษณ์ ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์ให้ความเห็นว่า คำนิยามที่ปรากฏในประมวลศัพท์ เช่น นิยามของ “เครื่องพิมพ์เบรลล์” “โปรแกรมแปลอักษรเบรลล์” “อักษรเบรลล์” “อักษรเบรลล์ระดับ 1” “อักษรเบรลล์ระดับ 2” เป็นต้น ช่วยให้เข้าใจหน้าที่การทำงานของอุปกรณ์ และโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำหรับคนสายตาดำพิการ รวมทั้งลักษณะของอักษรของคนสายตาดำพิการ ความเข้าใจดังกล่าวมีส่วนช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาจากภาษาต้นฉบับเป็นภาษาฉบับแปลได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

6.2.2 การถ่ายทอดเนื้อหาเป็นภาษาฉบับแปล

จากข้อมูลการเปรียบเทียบบทแปลระหว่างตารางที่ 4.5 กับ 4.6 พบว่าประมวลศัพท์ช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ การคัดเลือกคำแปลภาษาอังกฤษของศัพท์เฉพาะและการใช้ภาษา ดังต่อไปนี้

6.2.2.1 การคัดเลือกคำแปลภาษาอังกฤษของศัพท์เฉพาะ

ประมวลศัพท์ช่วยในการคัดเลือกคำแปลภาษาอังกฤษของศัพท์เฉพาะให้สอดคล้องกับที่คนในวงการนิยมใช้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ :

- อังกฤษเบรลล์ระดับ 1 (ไม่มีตัวย่อ)

- อังกฤษเบรลล์ระดับ 2 (มีตัวย่อ...)

บทแปลที่ใช้ประมวลศัพท์ :

- English grade 1 (uncontracted Braille.)

- English grade 2 (contractions.)

บทแปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ :

- English Braille level 1 (without abbreviations)

- English Braille level 2 (with abbreviations...)

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์แปล “อังกฤษเบรลล์ระดับ 1” ว่า “English grade 1” ซึ่งสอดคล้องกับ “grade 1” ที่ปรากฏในประมวลศัพท์ และแปล “อังกฤษเบรลล์ระดับ 2” ว่า “English grade 2” ซึ่งสอดคล้องกับ “grade 1” ที่ปรากฏในประมวลศัพท์ คำแปลของศัพท์เฉพาะดังกล่าวสอดคล้องกับความนิยมของคนในวงการ ส่วนผู้แปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์แปล “อังกฤษเบรลล์ระดับ 1” ว่า “English Braille level 1) และแปล “อังกฤษเบรลล์ระดับ 2” ว่า “English Braille level 2” คำแปลของศัพท์เฉพาะดังกล่าวไม่สอดคล้องกับความนิยมของคนในวงการ

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ : ส่งพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารอักษรเบรลล์ โดยใช้**เครื่องพิมพ์เบรลล์**

บทแปลที่ใช้ประมวลศัพท์ : We can Braille it with a **Braille embosser**.

บทแปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ : documents in Braille can be printed out using a **Braille printer**.

จะเห็นได้ว่า ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์แปล “เครื่องพิมพ์เบรลล์” ว่า “Braille embosser” ส่วนผู้แปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์แปลศัพท์ดังกล่าวว่า “Braille printer” จากข้อมูลที่ปรากฏในประมวลศัพท์ พบว่า “เครื่องพิมพ์เบรลล์” ใช้คำแปลได้ 2 คำ ได้แก่ “Braille embosser” และ “Braille printer” แต่คำแรกเป็นศัพท์ที่นิยมใช้ในวงการมากกว่าคำหลัง ด้วยเหตุนี้ คำแปลศัพท์เฉพาะของผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์จึงสอดคล้องกับความนิยมของคนในวงการมากกว่า คำแปลศัพท์เฉพาะของผู้ที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์

6.2.2.2 การใช้ภาษา

ประมวลศัพท์ช่วยให้บทแปลมีลักษณะเช่นเดียวกับที่คนในวงการนิยมใช้ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ : ด้วยวิทยาการสมัยใหม่ ปัจจุบันสามารถพิมพ์ต้นฉบับด้วย**เครื่องคอมพิวเตอร์** แล้วผ่านโปรแกรมประยุกต์สำหรับการ**พิมพ์เบรลล์**

บทแปลที่ใช้ประมวลศัพท์ : In modern technology, nowadays we can type a document by using computer with an adapted program for **brailleing**.

บทแปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ : With modern technology, at present, the original can be **printed out** by a computer, then through an adapted programme for Braille printing,

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ : ส่งพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารอักษรเบรลล์ โดยใช้**เครื่องพิมพ์เบรลล์**

บทแปลที่ใช้ประมวลศัพท์ : We can **Braille** it with a Braille embosser.

บทแปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์ : documents in Braille can be **printed out** using a Braille printer.

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์แปล “พิมพ์เบรลล์” และ “สั่งพิมพ์ออกมาเป็นเอกสารอักษรเบรลล์” โดยการใช้คำกริยา “brailling” และ “Braille it with a Braille embosser” ส่วนผู้แปลที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์แปลข้อความดังกล่าวโดยการใช้คำกริยา “print out” จากข้อมูลที่ปรากฏในประมวลศัพท์ พบว่า “Braille” เป็นได้ทั้งคำนามและคำกริยา ถ้าเป็นคำนามหมายถึง “อักษรเบรลล์” แต่ถ้าเป็นคำกริยา หมายถึง “พิมพ์อักษรเบรลล์” นอกจากนี้ “Braille” มักปรากฏในสำนวน “Braille something with a Braille embosser” ด้วยเหตุนี้ คำแปลของผู้แปลที่ใช้ประมวลศัพท์จึงสอดคล้องกับความนิยมของคนในวงการมากกว่าคำแปลของผู้ที่ไม่ใช้ประมวลศัพท์

จะเห็นได้ว่า ในการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนั้น ประมวลศัพท์มีประโยชน์ในการทำความเข้าใจต้นฉบับภาษาไทยและการถ่ายทอดเนื้อหาภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ได้แก่ การคัดเลือกคำแปลภาษาอังกฤษของศัพท์เฉพาะ การใช้ภาษา เป็นต้น

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ประมวลศัพท์มีประโยชน์ในการแปลทั้งจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ในเรื่อง การทำความเข้าใจต้นฉบับและการถ่ายทอดเนื้อหาเป็นภาษาฉบับแปล อีกทั้งมีส่วนช่วยให้งานแปลถูกต้องและเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น

ถึงแม้ว่าประมวลศัพท์จะมีประโยชน์ในการทำความเข้าใจต้นฉบับและการถ่ายทอดเนื้อหาเป็นภาษาฉบับแปลก็ตาม แต่ผู้แปลควรใช้ประมวลศัพท์ร่วมกับทรัพยากรการแปลประเภทอื่น ๆ ได้แก่ พจนานุกรมทั่วไปทั้งแบบภาษาเดียวและสองภาษาเพื่อค้นหาคำแปล คำนิยาม และการใช้ภาษาของคำทั่วไปซึ่งไม่ปรากฏในประมวลศัพท์ เอกสารจากสิ่งตีพิมพ์และเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ปรากฏในประมวลศัพท์

ในบทที่ 6 นี้ ผู้วิจัยได้กล่าวถึงการนำประมวลศัพท์มาประยุกต์ใช้ในการแปล ส่วนในบทที่ 7 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงสรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะต่อไป